

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De forma Sacramenti Eucharistiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

Vnde grauius peccaret qui aliter faceret. Quod si quis omniam ex negligentia vel obliuione, aduerteret post ipsam oblationem, sed ante consecrationem, deberet statim eum defectum supplere, non item post consecrationem. Neque enim sanguini Christi miscenda est aqua, sed vino consecrando in Christi sanguinem. De eo autem quod aliqui in principio Missæ talem mixtionem faciunt, & alii post Euangelium, nihil occurrit dicendum, nisi securum quemque fore, si in eo sequatur Ecclesiæ suæ consuetudinem approbatam. Resaret hic inquirendum, quid fiat de aqua illa permixta vino: postquam hoc conuersum est in Christi sanguinem: sed quia ad nostrum institutum non facit, & longiorem disputationem requirit, ipsum relinquemus auido sciendi, videndum apud Suarezium in sequenti sect. 4.

CAPVT III.

De forma sacramenti Eucharistie.

SVMMARIVM.

- 28 Ex duabus partibus integratur forma Eucharistia: & quatenus in hac, illa maneat.
- 29 In quibus verbis ead. in forma consistat.
- 30 In his quatuor vocibus. Hoc est corpus meum, consistit forma consecrationis panis in corpus Christi.
- 31 In quibus forma consecrationis vini in sanguinem Christi consistat.
- 32 Responso ad quædam obiectiones de eadem forma.
- 33 Nihil eorum, que ex Missali habentur proferenda in consecratione, omitti debet: quidquid aliqua dicantur non esse de necessitate sacramenti.
- 34 Forma sacramenti Eucharistie efficit id quod significat.
- 35 Que sit mutatio que in pane & vino fit per consecrationem.
- 36 Quid panis & vinum remaneat post consecrationem.
- 37 De eo quod ex vi verborum consecrationis continetur sub accidentibus panis & vini.
- 38 De modo quo Christus continetur in Eucharistia.
- 39 De modo quo presentia Christi dependet a speciebus quibus continetur.

38. **S**ICVT in Eucharistia sacramento duæ sunt partiales materia, vnam completam componentes: ita & sunt duæ partiales formæ, conficientes vnam integram: nimirum forma consecrationis panis in corpus Christi, & forma consecrationis vini in sanguinem Christi, quibus nonnulla sunt communia, & nonnulla cuiusque propria. Vtraque late persequitur Suarez *disp. 58. 59. & 60.* Necessaria ad nostrum institutum complectemur aliquot documentis. Ac primo communia.

Primum est, quod habet Greg. à Valen. *tom. 4. disput. 6. quæst. 6. in fine*, differentiam esse quoad formam inter Eucharistiam & reliqua sacramenta: quod hæc, quia in usu consistunt, non sunt nisi tempore illo quo extrahuntur forma: Eucharistia vero maneat, tunc etiam cum ipsius forma transit: quoniam est quid permanens, quod potest essentiam suam retinere: forma quidem sua sublata re ipsa, sed quæ virtute in materia remaneat. Etenim essentia huius sacramenti consistit in sacramentali significatione, qua Christus in eo præsens, tanquam spiritalis cibus significatur per materiam, & per formam in ea manentem virtute hoc nomine, quod species sacramentales, per verba sacramentalia quæ præcesserunt, maneat ad determinate significandum præsentem in illis Christum, vt spiritalem animarum cibum. Quo etiam nomine eadem forma, ad gratiam, quæ vsu Eucharistiæ percipitur, esse sentienda est concurrere, tanquam Dei instrumentum: ita vt id quod commune est omnibus sacramentorum formis, vt ad gratiæ productionem cum suis materiis concurrant instrumentaliter, non negetur formæ sacramenti Eucharistiæ: cui cum cæteris sacramentis commune est, efficax signum esse gratiæ.

29. Secundum documentum est: Verba sufficientia & necessaria ad conficiendum Eucharistiæ sacramentum,

esse illa quibus Christus ipsum confecit. Ita definit Concilium Florent. in instruct. Armen. cum ait formam huius sacramenti esse verba Saluatoris, quibus conficitur hoc sacramentum: vel (vt quædam exemplaria habere notat Suarez) quibus confecit hoc sacramentum. Cuius definitionis meminit Catechismus ad Parochos in cap. De Eucharistia: ad eamque addit cap. Cum Martha. De celebr. Missarum: & communis tam Canonista: quam Theologorum consensus, quemadmodum notat Bellar. in *lib. 4. De Eucharistia, c. 12.* Immo vero omnes nostri maiores, prout habet Concil. Trident. *sess. 13. cap. 1.* quotquot de hoc sacramento disseruerunt, aperte professi sunt redemptionem nostram in vltima cœna hoc tam admirabile sacramentum instituisse, cum post panis vini que benedictionem, se suum corpus præbere ac suum sanguinem disferteris verbis restatus est. Quæ quidem verba Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. commemorata, & à D. Paulo in priori ad Corinth. 11. repetita, in Canonem Missæ translata sunt cum dicitur, Qui pridie quam pateretur, &c. Auctoritates antiquorum habent Bellar. in seq. cap. 13. & Suarez *disp. 58. sect. 1. & 3.* Vbi ipse infert ad consecrandum, non esse simpliciter necessarium totum Missæ canonem: *quamuis sit necessarium de precepto Ecclesiæ.* Immo nec eius partes alias, quam constantes verbis, quibus Dominus noster consecrauit, de quibus postea. Id quod latius explicatum videri potest apud eundem authorem, ibidem.

Tertium documentum est: Graues difficultates moueri circa formam huius sacramenti, vt intelligatur quomodo sit vera. Sed quia paucis expediri non possunt, & speculatiue sunt, nec ad nostrum institutum necessariae, illarum explicationem satis familiarem relinquemus ei qui volet videndam apud Greg. à Valen. in citata quæst. 6. puncto 2. plenior vero apud Suarez. in sect. 4. 5. 6. & 7. sequentibus.

30. Quartum documentum est: Quod hæc quatuor voces: *Hoc est corpus meum*, sint de necessitate & essentia formæ huius sacramenti. Nam dubium non est, quin illis potissimum, Christus Dominus noster panem consecrauit in huius sacramenti institutione. Vnde hanc describentes Euangelistæ, & post eos D. Paulus, summa diligentia, & absque variatione referunt eadem voces, in eadem institutione esse à Christo prolatas: & Ecclesia Catholica perpetuo vsa est illa consecrationis forma, tanquam ab ipso Christo seruata: quemadmodum habet supra memoratus Catechismus. Accedit ratio D. Thom. 3. *par. quæst. 78. art. 2.* quod ex potissimum voces significant id quod censetur effici in hoc sacramento, dum forma illius profertur super panem: nimirum conuersio eiusdem panis in corpus Christi. Quare in iisdem potissimum huius sacramenti forma consistet, quæ de se requirit, vt ipsa talem conuersionem significando, illam efficiat.

Vnde intelligitur, quod Suarez *disp. 59. sect. 1.* plenius confirmat, non pertinere ad formam huius sacramenti verba Christi, quæ prædictas voces præcedunt apud D. Mattheum & D. Paulum locis cit. *Accipite & manducate*, quia non significant conuersionem prædictam, neque Christi præsentiam, prout proprium est formæ huius sacramenti; sed solum huius sacramenti usum commendat: qui non atinet ad eius essentiam: & per consequens, nec verba quibus ille significatur, attingunt ad eandem formam. Cuius rei indicium est, quod D. Lucas illorum non meminerit cap. 22. ait enim, Et accepto pane gratias egit, & fregit, & dedit eis dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur. Credibile est enim commemorantem tanti sacramenti institutionem, voluisse narrare eam integre quoad essentialia: præsertim cum scopus narrationis esset, vt quod erat institutum, reuocaretur in usum.

Pari modo intelligitur neque ad formam huius sacramenti pertinere verba quæ his (*Hoc est corpus meum*) D. Lucas adiungit, *quod pro vobis datur*,] aut quæ D. Paulus, *quod pro vobis tradetur*, quandoquidem illorum D. Mattheus, & D. Marcus non meminerunt: atque sine illis plene significatur conuersio panis in corpus Christi. Vnde Romana Ecclesia sine illis consecrat. In quo eam errare

hæreticum est dicere, iuxta cap. Ad abolendam, De hæreticis.

Intelligitur quoque pari modo, nec particulam, Enim, quæ prædictis quatuor vocibus interponitur in canone Missæ, esse de essentia huius formæ, cum neque Euangelista, neque D. Paulus meminerint illius: ac nullo modo ea conferat ad significandam conversionem panis in corpus Christi: sicut deberet si esset de essentia huius formæ. Verum tamen ex communi omnium sententia, ut addit Suarez, peccatum esset eandem particulam omittere, contra perpetuam & vniuersalem Ecclesiæ consuetudinem: non tamen mortale, si omisio ex aliqua tantum negligentia aut inaduerentia proueniret: secus autem si ex contemptu; qui potest inesse in eo qui sciens & prudens contraueniret, pari pendendo Ecclesiæ institutum, in ipsius notabilem iniuriam.

31. Quintum documentum est, Formam consecrationis vini in sanguinem Christi contineri illis verbis quæ ab Ecclesia proponuntur in Canone Missæ: *Hic est enim calix sanguinis mei, noui & æterni testamenti mysterium fidei, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* De qua re in cap. Cum Mathæ, de celebr. Miss. & in catechismo ad Parochos, cap. De Eucharistia.

Quamquam dubium est, An eadem verba omnia sint de essentia formæ sacramenti: ita ut ad eam sint necessaria, necessitate quam vocant sacramenti. Atque diuersis de eo relatis sententiis ac examinatis Suarez disput. 60. sect. 1. tandem concludit sola illa verba, *Hic est calix sanguinis mei: vel æquiualentia, esse de essentia & necessitate formæ, de qua agimus: in illisque solis esse totam eius efficaciam: ita ut ultimo instanti prolationis illorum, perficiatur vini in sanguinem Christi transubstantiatio: quam sine verbis sequentibus, eadem verba tam plene significant, quam ista, Hoc est corpus meum, sine additione verborum, quod pro vobis tradetur, significant conuersionem panis in Christi corpus. Neque ex Christi institutione narrata ab Euangelistis & à D. Paulo, colligitur aliqua diuersitas. Omnes enim referunt Christum vsum esse verbis illis. Hic est calix sanguinis mei: sicut & illis, Hoc est corpus meum.*

32. Si quis opponat diuum Mathæum & diuum Marcum habere. *Hic est sanguis meus, tacito nomine calicis: respondetur id nihil obitare: quia licet inde colligatur varietas aliqua in verbis secundum sonum vocum: ea tamen solum est materialis, non autem formalis secundum significationem: quia idem est significatione, Sanguis meus, & calix sanguinis mei: ita ut ad sacramenti validitatem non referat, siue dicatur, *hic est sanguis meus: siue, hic est calix sanguinis mei: vnde nullum incommodum fuit utroque modo ab Euangelistis referri Christi dictum, quo significauit, significandoque perfecti vini conuersionem in suum sanguinem.**

Si rursus opponas: omnia supra memorata verba, ex vsu Ecclesiæ Romanæ proferri supra vinum in illius consecratione. Respondetur: inde quidem inferri peccatum esse non omnia proferre iuxta receptum vsu & ritum ab Ecclesia præscriptum: non tamen quod ea sint ad validitatem sacramenti necessaria. Cur enim Ecclesia Romana iudicat verba illa, *novi & æterni testamenti, &c.* esse de essentia formæ consecrationis sanguinis: potius quam illa, *quod pro vobis tradetur, esse de essentia formæ consecrationis corporis Christi, nulla ratio reddi potest. Sicut enim verba: Hoc est corpus meum, sufficienter significant conuersionem panis in corpus Christi: sic etiam verba, *Hic est calix sanguinis mei: conuersionem vini in sanguinem Christi. Ergo pariter sunt sufficiens forma. Si quæras, ad quid ergo facta est talis additio. Respondetur, ex supra citato Catechismo in eodem cap. De Eucharistia, factam esse ad exprimendos quosdam effusi sanguinis in passione Domini admirabiles fructus: qui ad hoc sacramentum pertinent, prout post D. Thomam 3. par. quæst. 78. art. 3. explicat Suarez in citata disput. 60. sect. 3. Cur vero talem facere maluerit in consecratione sanguinis, quam corporis; ratio esse potest, quod passio Christi, cuius hoc sacramentum commemoratum est, repræsen-**

teretur expressius per sanguinem effusum, quam per corpus.

Sextum documentum est: Ob varietatem opinionum de forma huius sacramenti: ad vitandum periculum peccati in consecrando, Sacerdotem non debere determinate habere intentionem consecrandi, per sola ea verba in quibus indicauimus consistere totam essentiam eiusdem formæ: sed potius, quemadmodum ex Sc. to habet Franciscus à Victor. De sacram. num. 74. debere absolute consecrare secundum Ecclesiæ intentionem, dicendo omnia illa verba, quibus ipsa vitur, & proponit profertenda ad corpus & sanguinem Christi consecrandum.

Vltimum documentum est: In forma huius sacramenti, sicut & aliorum sacramentorum posse mutationem contingere iis modis, quos proposuimus in præced. lib. 2. c. num. 24. Eos Suarez in particulari persequitur disput. 59. sect. 2. & disput. 60. sect. item 2. In quibus nos immorari ideo non est necesse, quod pro quotidiana praxi sufficiat monuisse, à tali mutatione esse omnino cauendum: non tantum quando ea fuerit essentialis, tollens debitum sensum, & consequenter reddens sacramentum inualidum: sed etiam quando fuerit accidentalis, relinquens sensum integrum, nec impediens sacramenti validitatem. Namque iniuriosum est Ecclesiæ, atque adeo Spiritui sancto à quo ea regitur, præscriptum ipsius negligere. Quod quidem si fiat ex contemptu, iudicando Ecclesiam in eo tradere aliquid superfluum & impertinens, quod quibus mutare possit, peccatum est mortale, iuxta Concilium Trid. sess. 7. De sacram. in genere can. vltimo.

APPENDIX.

De mutatione panis & vini in corpus & sanguinem Christi, quam significat & facit forma huius sacramenti.

34. Quia oportet formam sacramenti id significare quod in sacramento efficitur, & in Eucharistiæ sacramento, panis in corpus, & vinum in sanguinem Christi per consecrationem mutatur: forma illius talem mutationem significare debet, prout docet D. Thom. 3. par. quæst. 78. art. 2. & late Suarez tractat disput. 58. sect. 4. & sequentibus. Item quia verba sacramentalia, seu quibus sacramentorum formæ constant ex institutione Christi, sunt efficacia ad efficiendum illud quod significant: eadem huius sacramenti forma efficax est ad prædictam mutationem efficiendam. De qua efficacia copiose idem Suarez in tota sequenti disput. 61. Sed nobis sufficit attingere, quod ille ibidem in initio supponit; nullum Catholicum dubitare, quin talia verba (quæ sunt Christi per Sacerdotem prolata; sicut illa Exodi tertio, Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, &c. fuerunt verba Dei, etiam prolata per Angelum, ex cap. 7. Actorum) eum effectum aliquo modo producant: quandoquidem is sequatur ad prolationem illorum, tanquam applicantium diuinam virtutem ad efficiendum ipsum. Persequi autem omnia, quæ in tam mirabili mutatione contingunt, nimis longum esset, neque necessarium est ad rationem iudicandi de peccatis nobis propositam. Volenti ea scire suppeditabunt abunde Bellarm. in trib. primis libris de Eucharistia. Greg. à Valen. disput. 6. quæst. 3. 4. & 5. & Suarez disput. 46. & sequentibus vsque ad 58. Contenti ergo erimus aliquot questionum breui explanatione pro aliqua noticia tantæ rei, cuius non decet Confessarios esse omnino ignaros.

35. PRIMA EST: Quænam mutatio sit, quæ in pane & vino fit per consecrationem. Respondetur: certum esse de fide: virtute verborum formæ huius sacramenti, prolatorum à Sacerdote loquente in persona Christi: ad instar scilicet legati, qui sustinens personam Principis, nomine ipsius sibi commissa, perinde dicit ac si idemmet Princeps præfens loqueretur: prout ex communi Doctorum sententia habet Greg. à Valen. disp. 6. quæst. 6. punct. 2. Certum esse, inquam, virtute talium verborum fieri conuersionem panis & vini in corpus & sanguinem Christi;

ita ut

ita ut tota substantia panis, quoad materiam simul & formam, conuertatur in verum corpus Christi: & tota substantia vini conuertatur in verum Christi sanguinem. Quae conuersio dicitur transsubstantiatio, id est, transitus substantiae panis & vini, in substantiam corporis & sanguinis Christi: ut definitum est à Concil. Florent. in instruct. Armenorum, & à Conc. Trid. sess. 13. cap. 4. & can. 2. Patetque ex forma ipsa: Hoc est corpus meum; & Hic est calix sanguinis mei: ad cuius veritatem requiritur ut talis mutatio sit facta. Iam vero Sacerdotem consecrante loqui in persona Christi, ibidem Concil. Florent. expressit. Ratioque est ex D. Thom. *quest. 78. art. 5.* quasi is in persona sua tantum loqueretur, tanquam recitans quod olim gestum est à Christo, verba prolata non applicarentur ad materiam praesentem: sicque non perficeretur sacramentum: cum tamen D. Augustinus *lib. 80.* Ioannem dicat: Accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum.

SECVNDA QVÆSTIO EST: An post consecrationem, nihil omnino panis & vini maneat? Respondetur: nihil quidem substantiarum illorum manere ex citat. can. 2. Concilii Trident. accidentia tamen ipsorum manere eadem: nempe quantitatem, figuram, colorem, saporem, & reliqua: idque absque subiecto, à quo sustententur: ita ut per nullam substantiam inhererentiam, praeter naturalem ipsorum conditionem, diuina virtute existant miraculose, ex cap. Species, & cap. Nos autem, De consecr. dist. 2. & cap. Firmiter, De summa Trinit. Idque habent Concilia Trident. & Florent. locis cit. & cum D. Thom. q. 77. art. 1. concorditer ab omnibus receptum esse tangit Franciscus à Victoria De sacramentis num. 7. De qua re copiose tam in comment. ad memoratum artic. quam in disput. 56. tractat Suarez. Nobis autem sufficere potest indicat. se quod loco citato addit Franciscus à Victoria: & adhuc late tractat Suarez in sequenti disput. 57. talia accidentia posse agere, ac producere quidquid producerent cum substantia panis & vini. Nam sicut quantitas (per quam intermedium cetera accidentia inhererent substantiae panis & vini, & inquam manent ead. m. substantia sublata) habet à Deo ut existat ad modum substantiae: ita etiam habet ut manentes in ea qualitates panis & vini, nihil minus agant vel patiantur (ne mpe exstinguant famem vel sitim, corrumpantur, &c.) quam si ipsa panis & vini substantia adhuc perseveraret. Qua in re elucet summa Dei sapientia, qua sic se nobis accommodat, ut habeamus quod nobis conferat ad fidei meritum: & quo nostrae infirmitati sit consulem, qui naturaliter ab horremus ab usu carniū humanarum, & potatione sanguinis.

TERTIA QVÆSTIO. Quid ex vi verborum formae contineatur sub speciebus seu accidentibus panis & vini in Eucharistia remanentibus. Respondetur de fide certum esse, ex vi verborum formae & consecrationis, sub specie panis contineri corpus Christi: & sub specie vini sanguinem eiusdem. Ipsum vero corpus sub specie vini & sanguinem sub specie panis, sicut & animam, sub vtraque contineri ut naturalis illius coniunctionis & concomitantiae, qua partes Christi Domini, qui surrexit à mortuis, non amplius mortuus, inter se copulantur: coniuncti quoque diuinitatem propter ipsius admirabilem cum eodem corpore & anima vnionem hypostaticam. Vnde verum est tantumdem sub alterutra specie, ac sub vtraque contineri. Etenim totus & integer Christus cum corpore, sanguine, anima, & diuinitate sub panis specie, & sub quavis eiusdem speciei parte existit, & contineatur: totus item Christus, cum corpore, sanguine, anima, & diuinitate sub specie vini, & sub qualibet eius parte continetur: ex Concilio Florent. in instruct. Armen. & ex Trident. session. 13. cap. 3. & can. 3. Qua de re D. Thom. *quest. 76. art. 1. 2. & 3.* Inde autem consequens est quod in eadem sess. 13. cap. 5. & can. 6. definitur, cultum laetiae, qui vero Deo deberetur, exhibendum esse Christo in hoc sacramento. De qua re pluribus Suarez disputat. 65.

QVÆSTIO QVARTA: Quomodo contineatur Christus sub speciebus panis & vini. Respondetur con-

tineri modo quodam admirabili, existendo sacramentali ratione per modum substantiae spiritualis: & nihilominus secundum totam suam quantitatem & membra omnia inter se distincta, & debita proportione distantia, atque adeo secundum staturam, quam habet in coelo: ita ut Christus simul existat in caelo ad dexteram Patris; & inde non recedendo, in terra contineatur in Eucharistia vere, realiter, ac substantialiter sub speciebus panis, & vini: idque in diuersis quibuscunque mundi partibus, in quibus est usus consecrandi. Quod difficile quidem est intellectu, non repugnat tamen diuinae potentiae: pro quo facit descriptio Concilii Trid. sess. 13. cap. 1.

Si quaeras vnde dicatur corpus Christi, ratione quamdam sacramentali per modum substantiae spiritualis contineri in Eucharistia? Respondetur inde dici, quod etiam in Eucharistia, ipsum sit quantum, sicut est in caelo; non est tamen modo quantitatio commensuratiue ad locum: sed ad modum substantiae spiritualis est totum in tota specie, & totum in qualibet eiusdem parte.

Quod ut intelligatur notandum est, duplex esse officium quantitatis: vnum distinguere & ponere ordinem inter partes corporis: ita ut nasus, verbi gratia, sit inter oculos; & oculus, inter aures, &c. Alterum est extendere easdem partes in ordine ad locum, ita vna pars sit extra eum locum in quo est altera. In Eucharistia igitur quantitas corporis Christi exerceat tantum prius officium, vna autem posterius. Vnde sit etiam, ut Christus in Eucharistia nec agat, nec patiatur physice, nec humano sensu percipi possit, adeoque nec tangi, nec frangi, nec calefieri, aut frige fieri, nec oculo corporis videri; quia ratione antecedenti modi quo existit in Eucharistia, liber est ab omni eiusmodi passione: quae cum sit ab agente corporeo, requirit extensionem externam in patiente, sine qua ab agente ipso corporeo attingi nequit. Quamquam tamen dici potest tangi, frangi, oculis videri, frige fieri, &c. hoc nomine, quod species quibus continetur velatus, tangantur frangantur, &c. De qua re D. Thom. *quest. 76. art. 6. & 7.* ac Suarez *disp. 53.* Quae etiam de apparentibus mutationibus, quae in Eucharistia contingant, videri potest in sequenti disp. 55.

QVÆSTIO VLTIMA: Quomodo praesentia corporis & sanguinis Christi dependeat à sacramentalibus speciebus quibus continentur? Respondetur dependere, tum quoad conseruationem in Eucharistia; tum quoad locum, & loci mutationem. Et quidem quoad conseruationem: quia ut habetur ex D. Thom. *quest. 80. art. 3.* & late tractatur à Suarezio *disp. 54.* tamdiu sub talibus speciebus conseruatur praesentia corporis & sanguinis Christi, quamdiu illae conseruantur: illisque corruptis, desinit eadem praesentia. Quae corruptio contingit tunc contingere, cum si panis substantia ibidem fuisset, ea nequiuisset amplius conseruari. Corpus enim Christi non habet cum specie panis aliam connexionem, quam substantia panis haberet si perseverasset sub illis suis accidentibus. Atque hinc D. Thom. in citato art. 3. reprehendit eos, qui negarunt corpus Christi sacramentaliter sumi à peccatoribus: sed quam cito attingit labia peccatoris desinere esse sub speciebus sacramentalibus. Nam cum eadem species per ralem attractum non desinant esse; nec etiam corpus & sanguis Christi desinet illis contineri. Id quod confirmatur per illud Apostoli in prior. ad Corin. cap. 11. Qui manducat & bibit indigne, &c. Itemque per doctrinam in Concilio Trid. approbatam sess. 13. cap. 8. de distinctione inter peccatores & iustos, quod illi sacramentaliter tantum, & hi sacramentaliter simul & spiritaliter corpus Christi sumant.

Quoad locum autem, corpus Christi pendet ex speciebus: quia ipsum ratione earum censetur determinate esse in eodem loco, in quo sunt ea ipsae species. Sic enim dici consuevit esse sursum, aut deorsum, dextrorsum aut sinistrorsum, prout species ipsae sursum aut deorsum, dextrorsum aut sinistrorsum fuerint. Id enim est consequens ex eo quod Christus in iisdem speciebus contineatur praesensque sit.

Pendet denique quoad motum localem: quia corpus Christi

Christi

Christi per accidens mouetur ad motum specierum: cum quibus eam connexionem habet, vt cum presentibus presentibus sit: quo fit vt id ipsum corpus recte dicatur eleuari, portari aliquo, ore sumi & in stomachum traici, recludi alicubi, porrigi alicui, ab eo qui circa species sacramentales talia facit, mouendo eas. Videri potest Suarez *disp. 53. sect. 1. & addi ex preced. disp. 47. sect. 4.* quæ possint & quæ non possint Christo attribui respectu sacramentalium specierum quibus continetur in Eucharistia. Sunt enim scholastici instituti, & à nostro remotiora.

CAPVT IV.

De Ministro sacramenti Eucharistia, & primo prout eam consecrat.

SVMMARIVM.

- 40 Solus Sacerdos consecrandi potestatem habet à Christo.
 41 Quilibet Sacerdos potest valide Eucharistiam consecrare.
 42 Quomodo accipienda sint nonnulla dicta Patrum quibus contrarium significare videntur.
 43 Difficultas, an plures Sacerdotes possint simul eandem hostiam consecrare.
 44 De consuetudine qua noui Sacerdotes consecrant simul cum Episcopo ordinante.
 45 Sumptio Eucharistia sub vtraque specie solis Sacerdotibus consecrantibus est in precepto.
 46 Obligatio Sacerdotis cel. brandi Missam.
 47 An ea sit sub mortali: & pro quo tempore sit imposita.
 48 Peccator publicus quis dicatur, quis suspectus, quis occultus.
 49 Nunquam licet peccatorem manentem in peccato mortali, inuitare ad susceptionem Eucharistia. Nec vnquam dare non consecratam pro consecrata.
 50 Peccatori non respicienti recusanda est Eucharistia, quando commode fieri potest. Nec item publico peccatori etiam si respuerit, nisi publice constet de illius emendatione.
 51 Quando tali occulte perenti dari possit: & quod non sit neganda peccatori occulte perenti publice.
 52 Obiectiones in contrarium cum solutionibus.
 53 Quid agendum in hacre cum peccatore occulto.
 54 Non licet hoc sacramentum suspecto de crimine, dare ad ipsius examinationem.
 55 Quando ob suspicionem criminis possit aut non possit alicui negari Eucharistia.
 56 Modi, quibus peccat quis indigne ministrando Eucharistiam.

CONSIDERARI potest Eucharistia Minister, tum quatenus eam consecrat, tum quatenus eam ministrat. Ac quæ priore modo ad eum spectant completentur aliquot questionum explicatione.

40.

PRIMA EST: An solus Sacerdos possit Eucharistiam consecrare. Respondetur, certum esse de fide, quod solus possit. Ita enim habetur ex Concil. Nicæno primo: prout refertur in cap. Peruenit. dist. 93. & ex Concil. Lateran. prout refertur in cap. Firmiter De summa Trinit. & ex Concil. Florent. in instruct. Armen. & ex Concil. Trident. sess. 22. cap. 1. & ex Christi institutione, qui solis Sacerdotibus dixit: Hoc facite in meam commemorationem: vti semper Ecclesia Catholica intellexit & docuit: quemadmodum ibid. habet Concil. Trident. & aduersus hæreticos nostri temporis, defendunt Bellarm. in *lib. 4. De Eucharistia cap. 16.* atque alij quos Suarez commemorat *tom. 3. disp. 61. sect. 3. dist. primo.* Pro eo vero ratione hanc adfert D. Thom. *quæst. 82. art. 1.* Sacramentum Eucharistia est tantæ dignitatis, vt non nisi in persona Christi perficiatur, *iuxta antedicta num. 35.* Quodcumque autem quis quid agit in persona alterius, oportet ipsum potestatem agendi habere ab eo in cuius persona agit. Nullus est autem præter Sacerdotem, de quo rationabiliter dici possit, consecrandi potestatem habere in Christo. De illo vero rationabiliter dicitur: quia Christi institutione, sicut ei qui baptizatur, sit à Christo potestas suscipiendi Eucharistiam: ita & illi qui sacerdotio initiatur, sit potestas consecrandi Eucharistiam, tanquam constituto in gradu eorum, quibus dictum est ab ipso Domino: Hoc facite in meam commemorationem. Ad quod facit receptus Ecclesie usus, quo nulli alteri permittitur talis actus: ne quidem in casu necessitatis, aut ex quacunque dispensatione, prout ibidem expressit Suarez.

SECUNDA EST: An quivis Sacerdos consecrare possit Eucharistiam? Respondetur, quemlibet Sacerdotem eo ipso quod characterem habet Sacerdotalem, valide, etiam si non semper licite, posse Eucharistiam consecrare, siue peccator sit, siue iustus; siue etiam hæreticus, vel schismaticus, siue excommunicatus, vel suspensus, aut interdictus, siue irregularis, aut degradatus: dummodo integre proferat verba sacramentalia super debitam materiam, idque cum intentione faciendi quod Christus instituit, iuxta primum documentum traditum in preced. lib. 26. num. 36. Quæ est doctrina D. Thomæ *quæst. 82. art. 5. 7. & 8.* Et probatur; quia tunc ex parte materiae & formæ nihil deest, nec item ex parte ministri. Non quidem intentio, quia quantumcumque aliquam particularem habeat in debitam: ea tamen, quantum sufficit ad validitatem sacramenti, corrigitur per illam generalem quæ habet, faciendi quod Christus instituit. Nec item deest potestas: quæ sufficiens sequitur characterem impressum in susceptione Ordinis; neque ea amittitur: sicut nec idem character, qui indelebilis est ex Conc. Trid. sess. 7. De sacram. in genere, can. 9. & sess. 23. cap. 4.

Vnde quod nonnulla decreta & testimonia Pontificum, ac sanctorum Patrum significare videntur hæreticos & schismaticos non posse perficere consecrationem, exponendum ait Suarez *in fine eiusdem sect. tertie.* quoad licitum debitumque usum: vt sensus sit, non posse licite consecrare ob Ecclesie prohibitionem: non autem id tentare sine effectu, ob defectum potestatis, quæ nequit tolli eis, cum, vt diximus, sequatur characterem indelebilem. Quæ de causa Sacerdotes ab hæresi ad Ecclesiam redeuntes non ordinantur de novo: vt constat ex eiusdem Ecclesie usu ac consuetudine, pro qua est textus in cap. Ordinationes 9. *quæst. 1.* Id ipsum quoque exponi nonnunquam potest, vt Suarez addit, de consecrationibus, quæ quia non sunt debito & essentiali ritu, nullæ sunt, quales hodie sunt à Lutheranorum Ministris ordinari inualide, ob defectum ordinis Episcopatus, in ordinante.

Tantopere autem cura est Ecclesie, ne quis perperam tanto ministerio se ingerat, vt nec debite ordinatum, & carentem impedimento, velit ad illud admitti in aliena diocesi sine commendatiis sui Ordinarii literis, ex Concil. Trid. sess. 22. in decreto De evitandis & obseruandis in celebratione Missæ, & in sess. 23. c. 16. De reform. itemque ex cap. Primatus, & cap. Extraneo. dist. 71. Quamquam tamen nec admittens, nec admissus incurrit aliquam irregularitatem: quia nulla talis in iure expressa est, prout ad id requiritur ex cap. Is qui, De sentent. excom. in 6. Ita docet Nauar. in lib. 3. consil. tit. De celebr. Miss. consil. 5. Vbi etiam habet quod Clericus peregrinus faciens fidem iustam de sua ordinatione possit admitti ad secreto celebrandum: argumento cap. primi, De Clericis peregrinis: eumdem tamen Clericum non exculat à peccato negligentia commissæ, nec eo quod non procurant sibi commendatiis literas.

TERTIA QVÆSTIO EST: An plures Sacerdotes simul possint eandem hostiam consecrare. Hæc proponitur, vt intelligatur qua ratione sit accipienda consuetudo, quæ in Ecclesia Latina seruatur; vt qui ordinati sunt noui Sacerdotes, consecrent eandem hostiam cum Episcopo ordinante. Explicatio vero illius est hæc. Eadem ratione qua de baptismo dictum est in preced. lib. 27. nu. 43. non posse conferri simul à pluribus, dicendum etiam esse plures Ministros ad eandem hostiam consecrandam non posse concurrere tanquam partiales causas: ita scilicet vt vnus proferat vnâ formæ partem, & alius aliam, vel non intendat consecrare integre, sed dependenter ab alterius concursu. Quorum neutrum esse secundum Christi institutionem, communis Ecclesie usus satis ostendit.

dicim